

KvægNYT

NR. 08 16. JUNI 2023

Elektrolytter skal kvikke kalven op straks

SIDE 2

Alle kvægbrugere bør kende deres antibiotikaforbrug

SIDE 3

God skiltning hører med til god smittebeskyttelse

SIDE 4

8 UD AF 10 KALVE HÅRDT RAMT AF DIARRÉ:

Jeg sad i kalveboksen og græd, når jeg vidste, at den ikke ville klare natten

Kristel og Kim Nielsen gjorde alt det rigtige, og alligevel døde rigtig mange af deres kalve af diarré. Løsningen viste sig fra en uventet kant.

De står op om natten, hver eneste gang kælvningsboksens overvågningskamera viser, at en kalv er født. Blodprøver viser, at råmælken giver det forventede høje IgG-niveau i kalvenes blod. Kalveboksene står i blød i sæbe, sprayes med desinfektionsmiddel og flammedesinficeres med gasbrænder.

Der er kalvejakkert og varmelamper. Nye kalve bliver altid besøgt i strømpesokker for at undgå smitte fra støvler. Og samtlige goldkøer er vaccineret mod rotavirus.

Alligevel går det skævt i sommeren 2022, hvor stadig flere af Kristel og Kim Nielsens kalve får diarré omkring dag seks. De begynder at give alle kalve elektrolyt forebyggende fra dag to, og nye medarbejdere bliver instrueret grundigt i, hvordan mælketaxaen skal gøres ren. Men diarréen bliver værre, og Kristel Nielsen anslår, at 8 ud af 10 kalve får diarré – og de ramte kalve er svære at redde.

Ingen tid til børnene

Efterhånden får flere af de syge kalve symptomer på hjernebetændelse med kramper eller presser hovedet ind i væggen.

"Det er rigtig hårdt. Jeg sidder grædende inde i boksen, når det er rigtig slemt, og jeg ved, at kalven ikke overlever natten," fortæller Kristel Nielsen.

Og udfordringerne i kalvestalden får efterhånden konsekvenser for familien.

"I et halvt år fra juni til december laver vi intet. Vi er ikke i Legoland en eneste gang med børnene, fordi jeg skal være hjemme og sørge for at få væske i de syge kalve. Det er frygteligt," fortæller en tydelig berørt Kristel Nielsen, der sammen med Kim har børnene Lynn på 10 og Theis på 8 år.

Elektrolytten har stor betydning

Også bedriftens dyrlæge Astrid Thade Nørre-mark bliver frustreret, efterhånden som det ene tiltag efter det andet bliver sat til vægs af den sejlivede diarré.

"Vi går igennem kimtal på alt fra mælk til mælkeskåle, suttespande og mælketaxa for at se, om der er brist i rengøringen, der betyder, at kalvene bliver syge. Men alt er rent. I november skifter vi også til et mælkepulver, som vi ved er af god kvalitet og fungerer godt i besætningen.

Men tiltagene er uden tilstrækkelig effekt," fortæller dyrlægen.

De tager flere gødningsprøver, der alle viser rotavirus. De kigger vaccinationsprogrammet og -rutinerne efter i sømmene. Og de revaccinerer samtlige goldkøer, da der opstår tvivl om, hvorvidt vaccinen har været opbevaret korrekt.

”

"Jeg anede ikke, at elektrolytten betyder så meget.

Mælkeproducent Kristel Nielsen

Ændret behandlingsprotokol

I november kører Kim Nielsen en død kalv til det veterinære laboratorium i Kjellerup. Foruden rotavirus viser obduktionen colibakterier i både kalvens tarm og hjerne, og der laves resistensbestemmelse på bakterien. På den baggrund ændrer Astrid Thade Nørre-mark behandlingsprotokollen og får desuden en anden dyrlæge til at gennemgå bedriften med friske øjne.

Dyrlægen har specialviden om elektrolytter og gennemgår deklarationen på den elektrolyt-blanding, som bedriften bruger.

Det viser sig, at elektrolyt-blandingens sammensætning ifølge eksperten forværrer kalvenes diarré. Dette giver colibakterier frit spil og svækker kalvene så meget, at størsteparten giver op.

"Jeg anede ikke, at elektrolytten betyder så meget. Vi fik den anbefalet af firmaet, og kalvene ville gerne drikke den, så jeg troede, at alt var godt," fortæller Kristel Nielsen.

"5. januar smed vi elektrolytten ud. Jeg kørte 50 km til Skærbæk for at købe den elektrolyt, vi blev anbefalet, og så begyndte vi at give kalvene råmælk de første ti dage. Vi stoppede helt med at give Parofor, og siden har vi ikke mistet en eneste kalv," slutter hun.

Læs mere om elektrolytter på side 2.

